

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie podstawowych kryteriów i zakresu oceny programowej oraz oceny instytucjonalnej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu dr hab. Daria Lipińska-Nałęcz – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p> <p>Ewa Sieczek – radca generalny w Departamencie Szkolnictwa Wyższego i Kontroli, email: ewa.sieczek@nauka.gov.pl; tel. tel.: 22 52 92 252</p> <p>Marzena Rosadzińska – główny specjalista w Departamencie Szkolnictwa Wyższego i Kontroli, email: marzena.rosadzinska@nauka.gov.pl, tel. 22 52 92 472</p>	<p>Data sporządzenia 7.08.2014 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe – art. 9 ust. 3 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego – 55</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność wydania rozporządzenia wynika z nowelizacji ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), dokonanej ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...). W wyniku nowelizacji zmianie uległa treść upoważnienia ustawowego dla ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, zawartego w art. 9 ust. 3 pkt 3 i 4 ustawy. Dotychczas minister określał warunki oceny programowej i oceny instytucjonalnej dokonywanej przez Polską Komisję Akredytacyjną, a kryteria tych ocen ustalała Komisja w uchwalanym przez siebie statucie. Rozwiązanie to zostało zastąpione wprowadzeniem upoważnienia dla ministra do określenia podstawowych kryteriów i zakresu oceny programowej i instytucjonalnej, zaś szczegółowe kryteria i tryb dokonywania ocen ma określać w swoim statucie Komisja.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane rozporządzenie określa podstawowe kryteria dokonywania oceny programowej i oceny instytucjonalnej, mając na względzie różne zakresy tych ocen i tym samym ustalając wyraźne granice między nimi. Zapobiegnie to powielaniu oceny tych samych obszarów funkcjonowania uczelni. Jednocześnie są to kryteria niezbędne do realizacji celów sformułowanych w ustawie jako wytyczne do wydania rozporządzenia. W przypadku oceny programowej jest to zapewnienie wysokiej jakości kształcenia na określonym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia. Ocena instytucjonalna ma natomiast zmierzać do podnoszenia jakości działania ocenianej jednostki oraz efektywnego wykorzystywania jej potencjału. Cele te mogą być osiągnięte z jednej strony poprzez działanie Komisji dokonującej ocen według tych kryteriów, wskazującej mocne i słabe strony w odniesieniu do każdego z nich, a z drugiej – poprzez działania uczelni zmierzające do spełnienia wszystkich kryteriów na jak najwyższym poziomie.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowane rozporządzenie stanowi domenę prawa krajowego.

Należy wskazać, że Polska Komisja Akredytacyjna działa w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego (EOSW), zgodnie z europejskimi standardami i wskazówkami dotyczącymi zapewnienia jakości kształcenia w EOSW, skierowanymi do instytucji szkolnictwa wyższego oraz do agencji zewnętrznego zapewniania jakości funkcjonujących w tym obszarze. EOSW funkcjonuje w oparciu o indywidualną odpowiedzialność poszczególnych krajów za szkolnictwo wyższe, co pociąga za sobą autonomię w kwestiach zewnętrznego zapewnienia jakości, a tym samym duże zróżnicowanie stosowanych rozwiązań. W części krajów w ramach EOSW odpowiedzialność za niektóre obszary objęte standardami i wskazówkami ponosi ministerstwo ds. edukacji bądź organizacja równorzędna.

Dla przykładu można wymienić Hiszpańską Komisję Akredytacyjną, która posiada status niezależnego organu państwowego i jest fundacją działającą pod auspicjami Ministra Edukacji. W skład Zarządu (kolegialnego organu zarządzającego i reprezentującego Fundację) wchodzi między innymi Minister Edukacji (jako przewodniczący), Sekretarz

Państwa do spraw Edukacji i Badań Naukowych przy Ministrze Edukacji, Podsekretarz w Ministerstwie Edukacji, Dyrektor Generalny do spraw Uniwersytetów przy Ministrze Edukacji.

W Norwegii działa Norweska Agencja do spraw Zapewnienia Jakości Kształcenia, która posiada status prawny centralnego organu państwowego. Podejmowane przez nią decyzje akredytacyjne dotyczące szkolnictwa wyższego nie mogą zostać zmienione przez żaden inny organ, w tym również przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. Jednakże kryteria, według których dokonuje się oceny programowej, instytucjonalnej i systemowej zostały określone przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (nr 121 z dnia 25.01.2005 r.). Norweska Agencja może określać kryteria bardziej szczegółowe. Ogólne standardy, które muszą spełniać programy kształcenia oraz poszczególne szkoły wyższe zostały określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie zapewnienia jakości kształcenia (nr 96 z dnia 1.02.2010 r.).

Z praktyki międzynarodowej oceny agencji akredytacyjnych, które zostały wpisane do Europejskiego Rejestru Agencji Akredytacyjnych (EQAR) wynika również, iż np. w Chorwacji za ustalenie kryteriów oceny jakości kształcenia odpowiada w pełni właściwy minister (z uwzględnieniem konsultacji społecznych i wymogu zasięgnięcia opinii interesariuszy, co stanowi element procesu legislacyjnego). Natomiast zadaniem chorwackiej agencji ASHE jest przełożenie tych kryteriów na wskazówki/wytyczne dla uczelni w zakresie ich realizacji oraz procedury oceny. Ustawodawstwo oraz akty wykonawcze w pełni regulują także kryteria akredytacji stosowane przez litewską agencję SKVC.

W ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym przyjęto, że minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego będzie określał w rozporządzeniu podstawowe kryteria ocen dokonywanych przez Komisję, a kryteria szczegółowe znajdują się w statucie Komisji.

Rozwiązanie to nie stoi w sprzeczności z ww. standardami i wskazówkami, w tym ze standardem niezależności (ESG 3.6.). Wynika to z treści samego standardu, który mówi o niezależności w definiowaniu procedur i metod, a nie kryteriów.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Polska Komisja Akredytacyjna i jej członkowie	Od 80 do 90 członków powoływanych przez ministra oraz przewodniczący Parlamentu Studentów RP z mocy prawa	Art. 48 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym	Zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, Polska Komisja Akredytacyjna jest instytucją uprawnioną do dokonywania oceny jakości kształcenia (ocena programowa) oraz oceny działalności podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni (ocena instytucjonalna). Komisja będzie obowiązana do stosowania podstawowych kryteriów ocen i dokonywania tych ocen w zakresie określonym w rozporządzeniu.
Uczelnie oraz ich podstawowe jednostki organizacyjne.	432 uczelnie działające w Polsce	System Informacji o Szkolnictwie Wyższym POL-on	Zgodnie z założeniem kryteria oceny instytucjonalnej będą miały wpływ na jakość działania ocenianych jednostek, natomiast kryteria oceny programowej będą miały wpływ na jakość kształcenia na kierunkach prowadzonych w uczelniach.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia został skierowany do konsultacji publicznych i opiniowania do:

- 1) Polskiej Komisji Akredytacyjnej,
- 2) Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- 3) Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów,
- 4) Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich,
- 5) Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich,
- 6) Konferencji Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych,

- 7) Konferencji Episkopatu Polski,
- 8) Polskiej Akademii Nauk,
- 9) Rady Głównej Instytutów Badawczych,
- 10) Polskiej Akademii Umiejętności,
- 11) Komitetu Polityki Naukowej,
- 12) Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych,
- 13) Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,
- 14) Narodowego Centrum Nauki,
- 15) Rady Młodych Naukowców,
- 16) Krajowej Reprezentacji Doktorantów,
- 17) Parlamentu Studentów RP,
- 18) Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej,
- 19) Niezależnego Zrzeszenia Studentów,
- 20) Zrzeszenia Studentów Polskich,
- 21) Rzecznika Praw Absolwenta,
- 22) Rzecznika Praw Obywatelskich,
- 23) Polskiej Rady Ekumenicznej,
- 24) Aliansu Ewangelicznego w Rzeczypospolitej Polskiej,
- 25) „Obywateli Nauki”,
- 26) Stowarzyszenia TOP 500 Innovators,
- 27) Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych,
- 28) Akademickiego Związku Sportowego,
- 29) Ośrodka Przetwarzania Informacji,
- 30) Krajowej Rady Radców Prawnych.

Projekt rozporządzenia został również przekazany do zaopiniowania reprezentatywnym organizacjom pracodawców i związkom zawodowym, odpowiednio na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.) oraz art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 167), tj.: Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej, Business Centre Club, Związkowi Rzemiosła Polskiego, Konfederacji Lewiatan, Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych, Radzie Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego, Forum Związków Zawodowych, Wolnym Związkiem Zawodowym „Sierpień 80”, Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność”, a także Radzie Działalności Pożytku Publicznego przy Ministrze Pracy i Polityki Społecznej.

Projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. poz. 979).

Wyniki konsultacji zostaną omówione po ich zakończeniu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

inne: szkolnictwo wyższe

Omówienie wpływu

Wejście w życie rozporządzenia przyczyni się do zapewniania lepszej jakości kształcenia studentów, w tym do poprawy jakości programów kształcenia oraz doskonalenia wewnętrznych systemów jakości kształcenia.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wykonanie przepisów rozporządzenia nastąpi po jego wejściu w życie.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ze względu na specyfikę i charakter rozporządzenia mierniki są trudne do określenia.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak